

GORENJSKI GLAS

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJEV KRAJN

Leto IV. Št. 29

Kranj, 19. julija 1951

Poštnina plačana v gotovini.

Cena din 5-

22. julij 1941 - Dan vstaje slovenskega naroda

V letu 1941 moremo zaznamovati tri dneve, ki označujejo logičen razvoj dogodkov v naši domovini.

Prvi datum je 27. marec, ko so jugoslovanski narodi enodušno odbili sodelovanje s fašističnimi državami, potekali v prah komaj podpisani sporazum Cvetkovič - Hitler ter vrgli vsemu fašizmu v obraz bojno parolo „Bolje rat nego pakt!“.

Naslednjega meseca, 27. aprila, se že sklene bojna zaveza vseh svobodoljubnih Slovencev; pod vodstvom Partije se ustavljati Osvobodilna fronta Slovenije kot odgovor na fašistično okupacijo.

Sledi tretji zgodovinski dan. — 22. julija poči prva partizanska puška, začne se oborožiti odpor slovenskega naroda proti okupatorju, proti fašizmu vobče in vsej krivčni preteklosti.

Tako je odgovarjal naš mali narod na hlapčevsko politiko domačih oblastnikov in na zavojevalske ukrepe fašističnih sil ter je v polni zavesti odgovornosti do lastne usode in vsečlovečanskih dolžnosti stopil v bojno arenino.

Slovenski narod, vsaj njegov najnaprednejši del, je bil za to dejanje zavestno pripravljen. Socialne in narodnostne krivice, ki jih je uganjal buržuazni režim v starji Jugoslaviji, so zrevolucionirale slovensko in vsa jugoslovanska ljudstva, da se že nekaj let pred vdorom fašizma rožljala z orožjem ter da je bilo vzdusje revolucije pripravljeno. Treba je bilo samo še iskri, da se je začel požar.

Vsa leta buržuazne jugoslovanske vladevine je bila Partija, najnaprednejši in najdalekovidnejši del ljudstva, izven zakona. V težkih ilegalnih razmerah je opravljala Partija svoje delo; vzgajala je svoje člane ideološko in organizacijsko za bližnjo revolucijo, ustvarjala je zvezo med delovnimi ljudmi, neprestano je razkrinkavala namene in zločine buržuazije, še posebej razvijajočega se fašizma, napovedovala razvoj dogodkov in dvigala v ljudstvu optimizem.

Poleg socialnih motivov, ki so podpirali razvoj vstaje, je bil še en močan motiv, ki ga ne smemo prezreti, to je bila visoko razvita narodna zavest tudi pri ljudeh, ki Partiji niso bili bliži. V tisočletni borbi proti ponemčenju, nemudarjenju in poitaljančevanju našega ljudstva je zraslo močno čustvo domovinske ljubezni. Zato je tudi mogla Osvobodilna fronta zajeti vse sloje, ne glede na predvojno politično pri-

IV. REDNO ZASEDANJE OLO KRAJN-MESTO

Odobrenih je približno 24 milijonov din, da se opravijo najnujnejša gradbena dela na področju MLO

V soboto 14. t. m. je bilo IV. redno zasedanje OLO Kranj-mesto, ki so se ga udeležili v glavnem vsi izvoljeni odborniki. Odprl in vodil je zasedanje predsednik MLO tov. Brovč Andrej. Kot prvi je poročal predsednik IO MLO tov. Cene Beznik, ki je v svojem obširnem referatu zajel predvsem najnujnejše probleme z gospodarskega področja, kot so izvrševanje proračuna, realizacija polletnih planov v proizvodnji in trgovini, položaj na področju blagovnega prometa, investicij in komunalne dejavnosti ter nekatera vprašanja, ki so neposredno zvezana s temi problemi.

Uvodoma je tov. predsednik povedal nekaj besed o delu svetov državljanov pri poverjeništvi in na terenih, katerih pomembne pa je bila nezadostna zaradi slabega sodelovanja z upravnim aparatom. To je prišlo posebno do izraza pri poverjeništvu za lokalno gospodarstvo, čigar delo je bilo zelo slabo. Nato je dal pregled investicij v tem letu.

ZACETA DELA BODO IMELA LETOS PREDNOST

Prvotno določen kredit za investicijska dela je po uveljavljenih cenah gradbenemu materialu postal nezadosten za kritje nadaljnje gradnje vodovoda v Stražišču, do-

padnost; izpadli so samo protiljudski elementi, špekulant in bojazljivci.

Prvi dnevi vstaje so potekali prav v

Pod spomenikom padlim borcem pod Storžičem slikani še preživelci borci 2. Kranjske čete. Od leve na desno tovariši: Toplak Stane, Uzar Peter, Radekovič Stane, Brovč Andrej in Kravar.

Tako je trpel naš narod in umiral za svobodo. — Ujeti partizan Stošić, ki so ga Nemci kot svarilo prebivalstvu obesili v Kranju 14. avgusta 1. 1941.

znamenju upora gorenjskega prebivalstva; razlog za to je bila visoka zavednost delavstva, ki si je čut za pravico izostriло v številnih štrajkih in spopadih z buržuazno oblastjo. Dasi je bila Partija takrat v Kranju še maloštevilna, so bili njeni člani ideološko na visoki stopnji, borbeni in sposobni za izvršitev najtežjih nalog. Zasluga za to gre predvsem pokojnemu tov. Stanetu Zagariju, instruktorju CK KPS od 1. 1938 dalje, o čemur bo zgodovina Kranja in Gorenjske še veliko govorila. Ob začetku vojne je zmogel mestni komite mobilizirati okoli 300 prostovoljev-neobveznikov za boj proti napadalcem. Državni razsul jih je dohitel že pred Karlovecem, nakar se je večina vrnila. Na prvi seji po povratku je Mestni komite sklenil sledče: da bo ostro pazil na ljudi, ki se bodo družili z Nemci, da pospeši zbiranje orožja, municije, sanitetnega materiala, živeža, oblek itd. Uredě se skladišča in bunkerji za material in ljudi, začne se zbirati denar za namene osvobodilne borbe. V tem času je bil v Kranju že široka mreža frontovskih delavcev, ki so zbirali orožje in ga skrivali v posebnih skrivališčih v mestu, kakor tudi v Poljanski in Selški dolini.

7. julija se na Kokrici ponovno sestane vojni komite, ki sta mu bila sekretarja tov. Vodopivec in Tone Brejc. Ta je pričel z mobilizacijskimi pripravami za prve partizanske edinice. Dne 20. julija je Mestni komite KP v Kranju že dal posameznim članom popolnoma določene naloge. Nekaj dni nato sta se formirali 1. in 2.

V KAMNOLOMU KOKRA se z delom pripravljajo na praznik vstaje

Kotanjasta cesta proti Kamnolomu v Kokri ti pove, da mora biti tu velik cestni promet. In res srečavam neprestano težke kamione, polne drobnega zelenega porfirja, ki ga iz Kokrske doline izvaja na vse strani. Ni čudno, če je cesta jamasta in da tudi stalno popravljanje ne koristi mnogo.

V kamnolomu sem! Oblake prahu vrtinci rachel vetrič. Sliši se zamolklo brnenje kompresorjev, ki neprestano vrtajo skale. Ozračje preseka tuljenje sirene v znak, da je začigalna vrvica pripravljena. Ljudje se umaknejo v zavetja. Sledi močna detonacija in že slišiš, kako leti kamenje tudi po strehah.

Trdo je delo v kamnolomu. O naših mineralih, strojnih in drugih smo že večkrat pisali. Skoro vsi so pri svojem delu tudi več kot desetkratni udarniki. Trdi in ojekleneli, kot skale, ki se z njimi borijo. Narava hoče tako, sicer ne bi bili kos svojemu delu.

Pa niso zadovoljni samo z dosegom plina. V juniju so produkcijo presegli za 122%.

Rako bo Tržič proslavlil 10. obletnico vseljudske vstaje

Kot po vseh krajih, tako je tudi organizacija ZB v Tržiču izdelala za proslavo tega dne tako obširen program, da bodo s praznovanjem 22. julija vsi tržički borci ponovno dokazali svojo patriotsko zavest in se tako oddolžili vsem tistim tovarišem, ki so morali za skupno stvar žrtvovati svoja življenja.

Praznovanje bo združeno s pohodi štafet iz Drage pri Begunjah, kjer bo 1. štafeta prevzela raportno knjigo in zastavo. Štafeta bo formirana v obliki vojne edinice, ki bo krenila v Hudi graben in pri Lešah sprejela borbo. Tam bo nato kratki miting, nakar bo štafeta nadaljevala pot v Tržič, kjer bo masovni sprejem. Naslednjega dne zjutraj ob 6. uri bo glavna štafeta krenila preko Loma—Podstoriča—Bešeljskega sedla—Zaplate v Preddvor, kjer bo taborila in nato predala vse dokumente drugi štafeti. Štafeta, ki jo organizira ZB Tržič, pa bo z raportno knjigo in zastavo krenila proti Križam, skozi Duplje v Udin boršt in dalje proti Smledniku. V teh štafetah bo sodelovalo preko 170 članov ZB.

Na predvečer praznika bodo po vseh ro-

Tisoči bodo sodelovali pri gorenjski borbeni štafeti

Vsi gorenjski kraji se te dni sveto pravljajo, da bodo kar najbolj svečano praznovanje dneva leta 1941 — slovenski državni praznik. Letošnje množično praznovanje dneva vseljudske vstaje bo hkrati potrdilo naše odlečne enotnosti in povezanosti z ostalimi jugoslovanskimi narodi. 22. julij bo živ plamen naših src, ki bo govoril doma in po svetu, da se dobro zavedamo dragocenih pridobitev narodno osvobodilne vojne in da smo vsak čas pripravljeni braniti te pridobitve z vsemi svojimi močmi.

Z VRHA TRIGLAVA...

Bojno patrolo, ki bo nosila borbeno slovensko zastavo preko vse Gorenjske v počastitev oborožene vstaje slovenskega ljudstva bomo sprejeli v Kranju 20. julija med 18.00 in 19.30 uro.

PREKO DRAŽGOŠ IN BEGUNJ

Partizanska patrola bo sprejela zastavo 19. julija ob 17. uri v Dragi pri Begunjah in odšla preko planin do Kranja in naprej proti Ljubljani.

Ob prihodu v Kranj nas bojna patrola lahko iznenadi z napadom ali ognjem. Zato je treba, da sestavimo protiebrambo in se proti napadu zavarujemo. Pri tem lahko sodelujejo vsi meščani, posebno še organizacija ZB, LT, gasilci, PAZ itd.

Na Titovem trgu, kjer bo sprejem borbeno štafeto, bomo zastavo izročili novi patroli, zastopnikom mesta, da jo poneso naprej proti Ljubljani.

kranjska četa, sestavljena iz približno 100 borcev iz Kranja in Tržiča. Prve žrtve so padle 5. avgusta pod Storžičem zaradi izdajstva, oziroma pomanjkljivih priprav. Ob tej priliki je bil ujet partizan Stošić, ki so ga Nemci kot svarilo prebivalstvu obesili v Kranju 14. avgusta. Odtlej je bilo vedno več sabotažnih akcij in sponadow, vsega je postajala vedno bolj ogorčena. Drugo središče upora v tem kotu Slovenije je bila Škofja Loka. Tudi tu je partizska organizacija izvedla vse predpriprave za oborožen odpor. Kmalu je pridobila za sodelovanje tudi skupino nacionalistov,

(Nadaljevanje na 2. strani.)

Veliko je k temu pripomogla odlična delovna disciplina, ki se ji morajo zahvaliti tudi za to, da niso imeli nikakih izostankov od dela, ki ga pospešuje še tekmovanje v počastitev 10. obletnice JA.

Mladinci-obvezniki predvojaške vzgoje so imeli v juniju 4 vaje, pri katerih so se spoznavali z orožjem, z vajami v maršu in v vojaškem gibaju. Delovni kolektivi pa je imel tri ure vojaškega predavanja o ravnanju s puško in o ukrepih ob letalskem napadu.

Poleg vsega pa ne zanemarjajo tudi kulturno-prosvetnega dela, saj morajo v tem biti odvisni čisto sami od sebe. V juniju so imeli kulturno prireditev z igro in petjem, sedaj pa se pripravljajo na praznik vstaje.

V članstvo sindikata so pritegnili 92% vsega delavstva. Kamnolomci Kokre so v vsem napredni in v vsakodnevni borbi skušajo čim več prispevati k izgradnji socializma.

bovin Karavank zagoreli kresovi, ki jih bo napravilo planinsko društvo Tržič, ostale množične organizacije pa bodo naredile kresove po vzpetinah okoli Tržiča.

Med tem časom bo po mestu velika povorka, ki bo nato krenila na pokopališče, kjer bo na grobovih borcev in talcev žalna komemoracija. Po tej svečanosti bo v domu „Ivana Cankarja“ kulturna prireditev, na kateri bodo sodelovali recitatorji, pevci, orkester in dramska sekacija.

Na praznik obletnice pa bo velik partizanski pohod preko Rdeče doline, Počivalnika k Završniku, kjer se bodo združili tudi sodeljujoči iz pohoda od Sv. Ane in Sv. Katarine. Po kratkem kulturnem programu bo pravi partizanski miting.

Tudi za zunanjji videz Tržiča bo marsikaj napravljenega. Vsa podjetja bodo po določenih rajonih okrasila cestišča, izložena okna in zunanjost svojih podjetij. Na vseh večjih križiščih bodo stali provizorji simbolov borbe, vstaje in zmage.

Tako je iz programa videti, da se je Tržič na vse le dobro pripravil in da bo izvedba vsega predvidenega gotovo uspela.

(Nadaljevanje na 2. strani.)

ZIVEL 22. JULIJ — DAN VSELJUDSKEGA UPORA!

22. julij 1941 - Dan vstaje slovenskega naroda

(Nadaljevanje s prve strani)

ki so bili sovražni Nemcem. Napad Nemčije na Sovjetsko zvezo je ljudi še bolj strnil okrog OF. Tako po napadu na SZ so bile v Škofji Loki prve aretacije v tovarni „Šešir“. V tem času je Dušan Zagor organiziral v Škofji Loki SKOJ, ki ga je vodil Cveto Kobal. V Škofji Loki so organizirali odporniško gibanje Mira Svetinova, Tončka Stegnarjeva in Stefan Kebe. Ustanovni sestanek OF odbora je bil meseca julija pri Kavčičevih. Na tem sestanku je govoril tev. Kebe o nalogah OF ter o potrebi razvijanja narodnega odpora. Prve akcije so se začele v začetku avgusta. Po mestu so trosili protinemške letake, iz občinskega urada so odnesli plinske maske, čelade in pašove, potvarjali so legitimacije, živilske in oblačilne nakaznice za ilegalec itd. Prva večja akcija, ki je imela med prebivalstvom zelo ugoden odziv, je bila preprečitev manifestacije ob priliku ustanovitve Wehrmarchta v Šk. Loki. Kljub nekaterim aretacijam Nemci niso pogodili, kdo je član OF.

Po Poljanski dolini je razvijal uporno dejavnost tovariš Maks Krmelj. Prve edinice na tem področju so bile v pretežni večini sestavljene iz kranjskih, jeseniških in tržiških delavcev ter prebivalcev Poljanske doline in Skofje Loke.

Tudi v Selški dolini se je že takoj po okupaciji razširila parola zbirati orožje, municijo, sanitetni material itd. Sedež odporniškega gibanja je bil v Železnikih, kjer je deloval za okupatorja komesar Hornicki, ki je bil več let oskrbnik Egrovega velenovestva in je kot tak dobro poznal zadržanje in mišljenje prebivalstva. Po njegovih navodilih je okupator izvedel prve sestive, kar je pri ljudeh izvalo močan odpor do okupatorja in njegovih sodelavcev, zlasti do Hornickega, ki je bil kmalu nato v Jelovici likvidiran. Prvi partizan, ki se je že maja meseca pojavit v Jelovici, je bil šofer Oskar iz Bleda. Njemu so kmalu sledili drugi, tako da je bilo 15. julija na Jelovici že okrog 30 do 40 partizanov. Odporniško gibanje v Selški dolini sta vedila znana borca Stane Zagor in Jožan Brtoncelj. Že takoj v začetku julija je ta partizanska skupina izvedla pri Selcih napad na švabsko patrilo, kar je zahvalno prvi žrtvi v Selški dolini, brata

Luznar Janeza in Stefana, ki sta padla kot talca ob cesti na kraju napada. Od tedaj se vrste druga za drugo sabotažne akcije, večji in manjši spopadi z okupatorjem, kar ima za posledico streljanje talcev, presejanje partizanskih družin in drugo. Venadar so vse te represalije imele le en efekt: vedno ostrejšo, vedno neizprosnejšo, vedno bolj dosledno borbo za končno osvobodenje.

Lojze Višnar: Okupator

Partizansko gibanje se je razraščalo in vedno bolj ogrožalo nemške posadke in kolone. Jeseni l. 1941 že sledi večji spopadi v Poljanski dolini, decembra meseca pa uničenje nemške kolone pri Rovtah in veliki boji na Bukovem vrhu, v katerih so Nemci izgubili nad 200 ljudi. Z borbo v Dražgošah januarja 1942 so prve partizanske edinice zadale Nemcem resne izgube in spoznanje, da je Gorenjska neuklonljiva.

22. julij je priča, da si slovenski narod ne da ukazovati od nikogar. V tej štiriletni krvavi borbi je dokazal, da priznava samo enega gospodarja, le tisto oblast, ki jo je sam iz sebe postavil. Svobodoljubna milost, ki je prevevala leta 1941, naš narod, je navdihovala odgovore tudi po letu 1947, ko je Sovjetska zveza s svojimi sateliti skušala uničiti svobodo jugoslovanskih narodov.

Iz naroda hlapcev smo postali narod gospodarjev in kot tak bomo ostali tudi v bodoče.

V „INTEKSU“ v počastitev 10. obletnice JA

V tekmovanju v počastitev 10-letnice JA se je vključil tudi delovni kolektiv tovarne „Inteks“ v Kranju, ki je v juniju dosegel kar zadovoljive uspehe.

V proizvodnji je tekmovalo v tkalnici po brigadnem sistemu enajst tkalskih brigad. Najboljše rezultate je dosegla „Jurišna brigada“ s 76.4% povprečnega izkorisčanja strojnega parka od planiranih 68.4%; na drugem mestu pa je „Udarna brigada“ s 75.8%.

V predilnici je pri svojem delu imela največji uspeh Oslova brigada, ki je izvršila plan 105.65%. Drugo mesto si je priborila Roblekova brigada s 100.51%.

Poleg dela v proizvodnji tekmujejo mladinci tudi v predvojaški vzgoji. V juniju

so opravili obvezno streljanje, ki se ga je udeležilo 11 mladincev. Najboljši je bil Govekar Marijan, ki je zadel z vsemi 9 zadetki. Vsi obvezniki predvojaške vzgoje redno obiskujejo pouk in se udeležujejo praktičnih vaj.

Za usposobitev kadra v protiletalski zaščiti so se vsi komandirji vseh čet in vodov udeležili seminarja, ki ga je organiziralo poverjenštvo za notranje zadeve. Tudi gasilci ne zaostajajo in so imeli v juniju dve gasilski vaji. Zelo požrtvovalni so bili člani Ljudske tehnike, ki so izdelali tri enosedežne šolske kajake. V načrtu imajo, da vse obveznike predvojaške vzgoje seznanijo z upravljanjem čolna. Ne zaostajajo pa tudi fizkulturniki, ki so usposobili

je dobro poznal pot, ki jo je tolkokrat prehodil. Zamenjal ga je mlad, pogumen partizan, ki pa ni poznal teh krajev, ker je bil doma nekje iz Stajerskega. Vsi smo se bali zanj, posebno v začetku, pozneje bi se je že navadil poti.

Tisti večer, ko smo pričakovali novega kurirja, sem bila sama doma, oče in mati sta bila na nekem sestanku. Nestrpno sem čakala, ura je šla na enajsto, a kurirja od nikoder. Cuden strah mi stisne srce, govorovo so ga dobili, si mislim, kar se zasliši lahno trkanje ob polknice. Hitro se ogrnem in stečem ven, proti kozolcu, kjer smo spravljali pošto. Tam je že stal kurir. Obraza v tem ni sem razločila, le toliko sem videla, da ni veliko večji od mene. „Prokleti, danes so same zasede“, sknje jezno in že odhaja. Vesela, da je šlo vsaj do sedaj vse po sreči, se spravljam spat, kar me predrami ponovno trkanje. Tisto odprem okno in nekdo zašepeta: „Punčka, ali me hočeš peljati čez, na starem kraju so zasede.“ Isti glas kot prej, kurir se je vrnil. Hitro se obujem in oblecem, zakenem hišo in že se tiko plaziva mimo spečih hiš. „Glavno, da sva čez cesto, potem pa preko zatvornice k Bistrici“, si

mislim. Siroko odprte zenice prodriajo gosto temo, noga previdno tipa, da ne zadeje ob kamen ali suho vejo — vsak šum naju utegne izdati. Se zadnja hiša, že sva ob zatvornici. Kurir mi tesno sledi in niti dihati si ne upava preveč glasno. Sumenje vode povzroča tesen občutek negotovosti, ker se nič ne sliši. Lahkotno se povzpmem na deske zatvornice, tipljem ob verigi in se tako malo zavedam nevarnosti, da še danes ne razumem, kako sem mogla videti v tem nekaj pustolovskega in prijetnega, podobnega odlomkom iz Karl Maya in Sherlock Holmesa. Tu ni bilo kakve patriotske zavesti, da grem v nevarnost za domovino in svobodo, ne, to je bilo povsem novo doživetje dvanajstletnega dekleta, ki je bralo preveč pustolovskih knjig in se mu uresničujejo predstave nekoliko preveč žive domisljije.

Toda to je kmalu minilo. Že sva se odaljila, da naju ni več motil šum vode in mislila sem, da sva na varnem, kar se začuje oster nemški „Halt!“ Tisti rezek, znani glas, da se streseš in otrpneš, kakor pes ob živžgu biča. Vržem se na tla in stisnem v grmovje. Koraki se bližajo, ozek trak svetlobe žepne baterije drsi po grmovju in

Velika prireditev našega obrtništva

V eni zadnjih številki je „Gorenjski glas“ seznanil bralce s tem, da se v Kranju pripravlja velika razstava, ki jo prireja Obrtna zbornica okrajev Kranj-mesto in okolica. Na tej razstavi bo sodelovalo okrog 150 obrtnih podjetij državnega, socialističnega in privatnega sektorja. Delovni kolektivi obrtnih podjetij in naši delovni obrtniki-pravtini bodo na preko 700 m² razstavnega prostora pokazali obiskovalcem rezultate svojega dela in truda, ki ga dognrašajo k skupnim naporom za zgraditev srečnega življenja v naši socialistični domovini.

Hvalevredna je pobuda Obrtne zbornice, ki je dala pobudo in resno pristopila k organizaciji razstave, še več pa dejstvo, da so priprave razgibale naša obrtna podjetja ter obrtnike s ciljem čim boljše in točnejše postrežbe naših delovnih ljudi. Ta velika prireditev ne bo le prva te vrste v Kranju, temveč tudi prva in edinstvena doseg na Gorenjskem. Prireditev takšne vrste nuditi možnost vsem onim našim skremnim delavcem, ki niso vključeni v naši industriji, da pokažejo vse, kar z marljivim

delom izdelajo za široke potrebe potrošnikov, njim samim pa daje pobudo za čim boljšo in točnejšo postrežbo svojih naročnikov ter jih tako združuje v skupnih naporih za dvig življenjskega standarda pri nas. V tem pa je tudi bistvena razlika te razstave s predvojnymi sejmi in velesejmi, ki so imeli namen počakati kapitalistične temelje posameznikov, kar je nujno rodilo posledico propadanja in životarenja malih obrtnikov.

Že sedaj je veliko zanimanje za razstavo, zlasti pa še, ker bodo nekateri obrtniki razstavljeni blago prodajali in na razstavi sprejemali nova naročila. Razumljivo je, da bodo izdelki kvalitetni, saj so takoreč spričevalo znanja, vestnosti in točnosti posameznega obrtniškega podjetja.

Pričakujemo, da bo ta razstava velika delovna manifestacija našega obrtništva kranjskega mesta in okraja; s tega stališča smo jo dolžni podpreti, stvar razstavljalcev in Obrtne zbornice kot prireditelja pa je, če bo izpolnila svoj namen in izpolnila naša pričakovanja.

fb-

IV. redno zasedanje OLO Kranj-mesto

(Nadaljevanje s 1. strani.)

DOHODKI SO BILI USTVARJENI 121%-no, IZDATKI PA 99%-no

V letošnjem prvem polletju je bilo planiranih 25.830.974 din dohodkov, doseženih pa je bilo 31.017.460 din, kar predstavlja 121%. Najvažnejši dohodki so prišli iz gospodarstva, najslabše pa od prebivalstva, kjer je bil polletni plan dosežen le 69%. Tako dolgujejo kmetje na račun davkov še 1.239.831 din, obrtniki pa 455.554 din. Polletni plan izdatkov pa je bil izkorisčen 99%.

S sprostivijo trgovine je močno narašel promet v trgovski mreži, tako v garan-

igrišče za odbojko; plavači pa že pridno trenirajo plavanje v obleki.

Pa ne samo to. Tudi na ideološko delo niso pozabili. K študiju osnutka novega finančnega poslovanja podjetij so pritegnili 80% delavstva. Tako skrbijo, da se delavci vzgajajo ne samo pri delu, temveč vzpredno z delom napredujejo tudi na ideološkem polju.

TUDI „PROJEKT“ TEKMUJE...

V Projektu je dosegla najboljše uspehe zidarska brigada „Poljanec“, ki dosega dnevno normo s 144%, za njo je zidarska brigada „Mohorič“ s 143%, tretja pa je težaška brigada „Ratajc“, ki presegajo dnevno normo za 34%. V celoti tekmuje 31 različnih brigad, ki vse presegajo dnevno normo. Skupno je vključenih v brigadni sistem dela 98.5% članstva, individualno pa je sprejelo tekmovalne obvezne 476 članov kolektiva. Poleg vsega dela pa se vidi tudi pospešek na kulturno prosvetnem in idejno političnem torisu.

V Tržiču se začeli z gradnjo pilarne. Že več kot dve leti je velika borba okoli gradnje „Pilarne - Triglav“ v Tržiču in vse je kazalo, da še dolgo ne bo nič. Po ponovnih predelanih načrtih in proračunu pa je uspel projektant tov. Mihi Kurniku, da se je v ponedeljek 16. t. m. začelo z gradnjo. Zaradi pomanjkanja delovne sile pa bo potrebna tudi pomoč v prostovoljnem delu.

mislim. Siroko odprte zenice prodriajo gosto temo, noga previdno tipa, da ne zadeje ob kamen ali suho vejo — vsak šum naju utegne izdati. Se zadnja hiša, že sva ob zatvornici. Kurir mi tesno sledi in niti dihati si ne upava preveč glasno. Sumenje vode povzroča tesen občutek negotovosti, ker se nič ne sliši. Lahkotno se povzpmem na deske zatvornice, tipljem ob verigi in se tako malo zavedam nevarnosti, da še danes ne razumem, kako sem mogla videti v tem nekaj pustolovskega in prijetnega, podobnega odlomkom iz Karl Maya in Sherlock Holmesa. Tu ni bilo kakve patriotske zavesti, da grem v nevarnost za domovino in svobodo, ne, to je bilo povsem novo doživetje dvanajstletnega dekleta, ki je bralo preveč pustolovskih knjig in se mu uresničujejo predstave nekoliko preveč žive domisljije.

Toda to je kmalu minilo. Že sva se odaljila, da naju ni več motil šum vode in mislila sem, da sva na varnem, kar se začuje oster nemški „Halt!“ Tisti rezek, znani glas, da se streseš in otrpneš, kakor pes ob živžgu biča. Vržem se na tla in stisnem v grmovje. Koraki se bližajo, ozek trak svetlobe žepne baterije drsi po grmovju in

Majda Dovgan:

PONOČI ČEZ BISTRICO

Pri nas je bila kurirska postaja, karaula, kakor smo rekli takrat. Pozno v noč so se menjavali kurirji, pobirali pošto, partizanske časopise, letake in zavitke s sanitetnim materialom. Vsačko noč je patrulirala po vasi nemška žandarmerija, ki je budno patrila na vsako malenkost, tako da je bila naloga kurirjev težka in nevarna. Toda kurirje je po vseh nevarnostih v vasi čakala nova neprijetnost — prebresti precej deročo Bistrico. Včasih, kadar je bila temna in deževna noč, so šli preko mostu, a le redko, ker so ga stražili Nemci.

Spomladi leta 1942, sneg dolgo ni skopel, mrzli veter je gnal težke oblake proti severu. Sočni dnevi so bili redki. Bistrica je bila narastla in kalna od tajajočega se snega v Kamniških planinah.

Bližal se je prvi maj in Nemci so postali že bolj čuječni, da bi tako onemogočili svečano proslavitev tega praznika. Za kurirje je nastopil težek čas.

Predenji dan smo zvedeli, da so ubili Nemci kurirja Petra, ki je bil domačin in

Pred dnevom vstaje

Pričela se je jesen. Bila je hladna. Listje je pričelo že zgodaj odpadati. Obetala se je mrzla in dolga zima. Nanjo se bo treba praviti. Ta misel je borce Cankarjeve čete najbolj glodal. Se bolj pa je o tem razmisljal izkušeni komandir Jože Gregorčič in popeljal zato četo preko Jelovice na Sv. Mchor nad Selško dolino.

Koncem oktobra je zapadlo skoro 60 cm snega. Četa je takrat taborila na Vodniški pianini nad Kropo, oziroma je bila pravzaprav v gostih čete „Ilie Gregorčiča“. To četo je vodil Jože Bernard, po rodu Blejec. Jože Bernard se je že ob kapitulaciji bivše jugoslovanske vojske umaknil v gozd. Njegovo četo so tvorili fantje in možje iz Poljanske in Selške doline, z Bleda, Lesc in nekateri tudi iz Kranja. Cankarjeva četa pa je bila zbrana večinoma iz fantov z gornjega dela Gorenjske.

Stevilo borcev v taborišču je naraslo. Povjavilo se je pereče vprašanje: kje jemati hrano? Za silo so nas sicer preskrbeli aktivisti, toda to ni zadostovalo.

Bernard je našel rešitev. Pripravil je načrt za večjo akcijo.

11. novembra se je pomikala dolga kolona partizanov obeh čet preko Mohorja. Tisti, ki so partizane srečali, so jih pozdravljali: V boj za svobodo! Tak je bil takrat pozdrav. Preko St. Jošta sta se četi pod vodstvom Bernarda in Gregorčiča pomikali v dolino proti Savi, kjer naj bi čolnar prepeljal partizane preko reke. Zaradi narasle vode pa je bilo to nemogoče. Morali so ubrati drugo pot. Ta pot pa je bila takrat zelo nevarna.

Edinica se je napotila kar po cesti. Prvič je zakorakal gorenjski partizan po njej. Celo slovenska pesem je zapela iz grl. Ničesar razen partizanov je ni slišal, vendar je kar vreda iz srca zavestjo, da Nemci le niso popolni gospodarji.

Partizani so se šele ustavili v Gornji Savi — v predmestju Kranja. Tu je tudi pesem utihnila. Morali so se ravnati zopet po partizansko.

Počasi, drug za drugim so se borgi pomikali proti zidu „Jugobrun“, nato pa tik ob njem do tržiškega železniškega mostu. Tu so se namenili prekoračiti Savo. Vodja

Po drznih poteh skozi smela dejanja junashkih Cankarjevcov

patrole je klical z gesлом „kava-čaj“ predhodnico, ki pa se je zakasnila in borgi so se zato takoj začeli pomikati preko mosta. Bilo je nevarno. Okovani čevlji so izdajalsko udarjali ob most. Kljub temu pa se je prehod posrečil. Vsi partizani so bili na levem bregu Save.

Na cesti je borce že čakal mobiliziran kamion iz neke vasi v bližini Kranja. Šofer je moral ta čas ostati pod stražo. Vovkov Ivan je z nekaterimi tovariši poskrbel, da je mobilizacija kamiona ostala neopazena. Tudi to je bilo zelo nevarno, ker so se ti tovariši lahko vrnili v taborišče mnogo pozneje kot ostali. Nekaj minut nato so se partizani že peljali proti Zapužam. Zapuže so bile njihov cilj. Del borcev se je po nekaj kilometrih vožnje ločil od ostalih in zavil peš proti Dupljam. Večja skupina pa je bila s kamionom kmalu v Zapužah v Resmanovem mlinu.

Mlin je bil dobro založen. Mlel je moko za preskrbo nemške vojske. Partizani jim jo bodo odpeljali pred nosom. Da pa bi jo

Nemci so napadali Dražgoše v množičnih naletih z vseh strani

lahko odpeljali še več, so mobilizirali še nemški državni kamion, ki je bil na razpolago mlinu.

Akcija je uspela. Partizani so naložili 80 vreč moke. Za vsak slučaj so pretrgali še telefonsko zvezo, nato pa sta sedla za volan tovariša Franc Benigar in Franc Biček. Potem pa so se spravili na kamion še partizani in se odpeljali. Kamiona sta se med potjo le toliko ustavila, da sta naložila skupino, ki je prišla iz Dupelj s polnimi

nahrbtniki masti in mesa ter nadaljevala pot proti Kranju.

Kamiona sta vozila skozi zatemnjeni Kranj. Borcem je bilo nekoliko tesno pri srcu, ko se peljali proti zasilnemu lesenu mostu. Na mostu je stal nemški stržar. Misil je, da so Nemci in strumno je pozdravil, ko sta kamiona vozila mimo njega. Ostala je še ena nevarnost. Bilo je treba peljati preko dvorišča „Jugočeške“ in mimo postaje. Tudi mimo te nevarnosti so srečno prepeljali. Tovariš Biček in Benigar sta pognala proti Besnici.

Ves čas, ko je akcija trajala, je lili dež počasen s snegom. Boreci so prišli do kože premočeni na cilj. Kljub temu pa so morali moko prenesti na varno mesto. K sreči je padal vso noč sneg in zabrisal izdajalsko sled kamionov.

Kamiona sta se vrnila. Prvega so vrnili Šoferju, drugega, ki je bil last velikega nemškega rajha, pa so začigli na progi pri St. Joštu. Akcijo, ki je o njej govorila naslednji dan vsa Gorenjska, so partizani zaključili s kresovanjem.

Ni minil niti dober teden, ko sta se četi pripravljali na novo akcijo. Oborožitev borcev je bila nezadostna in slaba. V Češnjici v Selški dolini pa se je že dolgo košatil dobro oboroženi vad nemških telefonistov z vodom policistov.

19. novembra 1941 je šla na pot proti Češnjici manjša edinica, sestavljena iz borcev obeh čet. Edinica je sklenila, da mora postati nemško orožje partizansko. Okrog osme ure zvečer je bila predhodnica že na mestu. Ugotovila je, da bo treba prvotni načrt nekoliko spremeniti. Nemški vojaki so namreč že odšli v gornje prostore, kjer so spali. Partizani pa so jih mislili zajeti v obednici, ki je bila v pritličju. Zaradi nepredvidene okolnosti pa jih je bilo treba napasti v gornjih prostorih, če so partizani hoteli priti do orožja.

Partizani so se odpravili v gornje prostore. Oskar z Bleda je zaklical Nemcem, naj se vdajo. Nemški komandir pa mu je nekoliko posmehljivo odgovoril, da naj se partizani umaknijo na dvorišče, kamor bodo nato Nemci prinesli orožje. To pa se je partizanom zdelo le nekoliko otročje, zato so tovariši France Biček, Tonček Preželj — poznan počneje iz dražgoške borbe, Stane

Kersnik, Jaka Bernard in ostali navalili na vrata. Tedaj pa se je začelo.

Prav tako, kot se je znašel nemški komandir, so se znašli tudi njegovi vojaki. Pričeli so streljati skozi vrata, nato pa je pričelo pokati vse križem. Ozek hodnik ni

V Rudnem je bila skladovnica padlih Nemcev, ki so jih vozili s sanmi iz Dražgoš

nudil partizanom pravega zaklona, dočim so si nemški vojaki lahko pomagali v velikih sobah. Zato so se morali partizani umakniti, kajti že po prvih strelih sta bila tovariša Kersnik in Jug, doma nekje s Primorskega, ranjena. Prvi je dobil lažjo poškodo, dočim je tov. Jug zaradi težke rane skozi prsi že po nekaj urah izdihnih.

Umik je potekel v redu. Nemci si niso upali iz hiše. Izstrelili so le tu pa tam kakstreli skozi okno na posamezne partizane. Pokalo pa je še zelo dolgo v noč, s čimer so si Nemci preganjali strah.

Res, da opisana akcija ni imela večjega uspeha, kljub temu pa je o njej govorila vsa Selška in Poljanska dolina. Tudi nemški vojaki so postali manj objestni. Strah jim je zlezel v kosti. Zavedli so se, da v tej deželi niso varni in da niso njeni neomejeni gospodarji.

Ceti nista prenehali. 24. novembra se je podala mlajša edinica, sestavljena iz obeh čet proti Skofiji Luki. Za spremembo so se borgi tokrat odpeljali s kolesi. Njihova naloga je bila, da zaplenijo v tovarni Savnik vse pletene žopice, namenjene nemški vojski. Akcija je uspela. O njej so Nemci

(Nadaljevanje na 4. str.)

FILM „PLES NA VODI“

je ameriški revijalen film, ki mu ne gre ne za vsebino, ne za idejo, temveč za obliko, v katero je stisnjeno petje, ples, plavjanje, orkester, soliste itd., ki so vsak zase naravnost čudovali umetniki. Je torej nekakšen mozaik revijalnih nastopov, ki jih rahlo veže nelogična in neverjetna zgodba, ki pa revijalnemu zasnutku ne škodi, ker je le okvir, v katerega so položeni prizori za priporočenje, stvarce, ki jih mora ustvariti le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako najdemo v filmu najboljše orkestre, pri katerih se odlikuje svetovno znani mojster trobente, baletne prizore, izdelane z velikim okusom in dogmatnostjo, solistko na harmonij, ki prednaša skladbe s popolno virtuozeno, le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako najdemo v filmu najboljše orkestre, pri katerih se odlikuje svetovno znani mojster trobente, baletne prizore, izdelane z velikim okusom in dogmatnostjo, solistko na harmonij, ki prednaša skladbe s popolno virtuozeno, le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako najdemo v filmu najboljše orkestre, pri katerih se odlikuje svetovno znani mojster trobente, baletne prizore, izdelane z velikim okusom in dogmatnostjo, solistko na harmonij, ki prednaša skladbe s popolno virtuozeno, le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako najdemo v filmu najboljše orkestre, pri katerih se odlikuje svetovno znani mojster trobente, baletne prizore, izdelane z velikim okusom in dogmatnostjo, solistko na harmonij, ki prednaša skladbe s popolno virtuozeno, le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako najdemo v filmu najboljše orkestre, pri katerih se odlikuje svetovno znani mojster trobente, baletne prizore, izdelane z velikim okusom in dogmatnostjo, solistko na harmonij, ki prednaša skladbe s popolno virtuozeno, le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako najdemo v filmu najboljše orkestre, pri katerih se odlikuje svetovno znani mojster trobente, baletne prizore, izdelane z velikim okusom in dogmatnostjo, solistko na harmonij, ki prednaša skladbe s popolno virtuozeno, le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako najdemo v filmu najboljše orkestre, pri katerih se odlikuje svetovno znani mojster trobente, baletne prizore, izdelane z velikim okusom in dogmatnostjo, solistko na harmonij, ki prednaša skladbe s popolno virtuozeno, le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako najdemo v filmu najboljše orkestre, pri katerih se odlikuje svetovno znani mojster trobente, baletne prizore, izdelane z velikim okusom in dogmatnostjo, solistko na harmonij, ki prednaša skladbe s popolno virtuozeno, le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako najdemo v filmu najboljše orkestre, pri katerih se odlikuje svetovno znani mojster trobente, baletne prizore, izdelane z velikim okusom in dogmatnostjo, solistko na harmonij, ki prednaša skladbe s popolno virtuozeno, le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako najdemo v filmu najboljše orkestre, pri katerih se odlikuje svetovno znani mojster trobente, baletne prizore, izdelane z velikim okusom in dogmatnostjo, solistko na harmonij, ki prednaša skladbe s popolno virtuozeno, le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako najdemo v filmu najboljše orkestre, pri katerih se odlikuje svetovno znani mojster trobente, baletne prizore, izdelane z velikim okusom in dogmatnostjo, solistko na harmonij, ki prednaša skladbe s popolno virtuozeno, le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako najdemo v filmu najboljše orkestre, pri katerih se odlikuje svetovno znani mojster trobente, baletne prizore, izdelane z velikim okusom in dogmatnostjo, solistko na harmonij, ki prednaša skladbe s popolno virtuozeno, le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako najdemo v filmu najboljše orkestre, pri katerih se odlikuje svetovno znani mojster trobente, baletne prizore, izdelane z velikim okusom in dogmatnostjo, solistko na harmonij, ki prednaša skladbe s popolno virtuozeno, le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako najdemo v filmu najboljše orkestre, pri katerih se odlikuje svetovno znani mojster trobente, baletne prizore, izdelane z velikim okusom in dogmatnostjo, solistko na harmonij, ki prednaša skladbe s popolno virtuozeno, le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako najdemo v filmu najboljše orkestre, pri katerih se odlikuje svetovno znani mojster trobente, baletne prizore, izdelane z velikim okusom in dogmatnostjo, solistko na harmonij, ki prednaša skladbe s popolno virtuozeno, le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako najdemo v filmu najboljše orkestre, pri katerih se odlikuje svetovno znani mojster trobente, baletne prizore, izdelane z velikim okusom in dogmatnostjo, solistko na harmonij, ki prednaša skladbe s popolno virtuozeno, le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako najdemo v filmu najboljše orkestre, pri katerih se odlikuje svetovno znani mojster trobente, baletne prizore, izdelane z velikim okusom in dogmatnostjo, solistko na harmonij, ki prednaša skladbe s popolno virtuozeno, le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako najdemo v filmu najboljše orkestre, pri katerih se odlikuje svetovno znani mojster trobente, baletne prizore, izdelane z velikim okusom in dogmatnostjo, solistko na harmonij, ki prednaša skladbe s popolno virtuozeno, le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako najdemo v filmu najboljše orkestre, pri katerih se odlikuje svetovno znani mojster trobente, baletne prizore, izdelane z velikim okusom in dogmatnostjo, solistko na harmonij, ki prednaša skladbe s popolno virtuozeno, le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako najdemo v filmu najboljše orkestre, pri katerih se odlikuje svetovno znani mojster trobente, baletne prizore, izdelane z velikim okusom in dogmatnostjo, solistko na harmonij, ki prednaša skladbe s popolno virtuozeno, le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako najdemo v filmu najboljše orkestre, pri katerih se odlikuje svetovno znani mojster trobente, baletne prizore, izdelane z velikim okusom in dogmatnostjo, solistko na harmonij, ki prednaša skladbe s popolno virtuozeno, le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako najdemo v filmu najboljše orkestre, pri katerih se odlikuje svetovno znani mojster trobente, baletne prizore, izdelane z velikim okusom in dogmatnostjo, solistko na harmonij, ki prednaša skladbe s popolno virtuozeno, le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako najdemo v filmu najboljše orkestre, pri katerih se odlikuje svetovno znani mojster trobente, baletne prizore, izdelane z velikim okusom in dogmatnostjo, solistko na harmonij, ki prednaša skladbe s popolno virtuozeno, le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako najdemo v filmu najboljše orkestre, pri katerih se odlikuje svetovno znani mojster trobente, baletne prizore, izdelane z velikim okusom in dogmatnostjo, solistko na harmonij, ki prednaša skladbe s popolno virtuozeno, le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako najdemo v filmu najboljše orkestre, pri katerih se odlikuje svetovno znani mojster trobente, baletne prizore, izdelane z velikim okusom in dogmatnostjo, solistko na harmonij, ki prednaša skladbe s popolno virtuozeno, le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako najdemo v filmu najboljše orkestre, pri katerih se odlikuje svetovno znani mojster trobente, baletne prizore, izdelane z velikim okusom in dogmatnostjo, solistko na harmonij, ki prednaša skladbe s popolno virtuozeno, le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako najdemo v filmu najboljše orkestre, pri katerih se odlikuje svetovno znani mojster trobente, baletne prizore, izdelane z velikim okusom in dogmatnostjo, solistko na harmonij, ki prednaša skladbe s popolno virtuozeno, le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako najdemo v filmu najboljše orkestre, pri katerih se odlikuje svetovno znani mojster trobente, baletne prizore, izdelane z velikim okusom in dogmatnostjo, solistko na harmonij, ki prednaša skladbe s popolno virtuozeno, le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako najdemo v filmu najboljše orkestre, pri katerih se odlikuje svetovno znani mojster trobente, baletne prizore, izdelane z velikim okusom in dogmatnostjo, solistko na harmonij, ki prednaša skladbe s popolno virtuozeno, le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako najdemo v filmu najboljše orkestre, pri katerih se odlikuje svetovno znani mojster trobente, baletne prizore, izdelane z velikim okusom in dogmatnostjo, solistko na harmonij, ki prednaša skladbe s popolno virtuozeno, le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako najdemo v filmu najboljše orkestre, pri katerih se odlikuje svetovno znani mojster trobente, baletne prizore, izdelane z velikim okusom in dogmatnostjo, solistko na harmonij, ki prednaša skladbe s popolno virtuozeno, le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako najdemo v filmu najboljše orkestre, pri katerih se odlikuje svetovno znani mojster trobente, baletne prizore, izdelane z velikim okusom in dogmatnostjo, solistko na harmonij, ki prednaša skladbe s popolno virtuozeno, le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako najdemo v filmu najboljše orkestre, pri katerih se odlikuje svetovno znani mojster trobente, baletne prizore, izdelane z velikim okusom in dogmatnostjo, solistko na harmonij, ki prednaša skladbe s popolno virtuozeno, le velik producent, ki se ne straši nikakršnih stroškov. In tako naj

TEDENSKA KRONIKA

MESTNI LJUDSKI ODBOR KRAJN sklicuje slavnostno zasedanje dne 21. julija 1951 ob 11. uri dopoldne v sejni dvorani Mestnega ljudskega odbora Kranj.

OBNOVILI SMO POMEMBEN ZGODOVINSKI SPOMENIK IZ NOB NA MARTINJ VRHU

V začetku junija je delovni kolektiv tovarne „Sava“ v Kranju prevzel odgovornost, da bo do praznika vstaje 22. julija obnovil tehniko škofjeloškega odreda pod šolsko kletjo v Martinj vrhu. In kar so sklenili, so tudi storili. Doslej so izvozili izpod Blegaša okoli 30 kub. m peska in kamenja, pripeljali na mesto 5.700 kg cementa, 200 kg železa itd. Pri vožnjah in ostalem delu jim vneto pomagajo domačini, čeprav imajo v tem času dosti opravka na polju. Opravili so nad 120 voženj, za kar jim gre vsa pohvala. Pionir Birtov Janez in mladinec Čemšišarjev Polde sta bila pri prevozu najbolj požrtvovalna.

Ko je bil pripravljen ves material, so mladinci gumarske šole pričeli z izkopom stare tehnike. Na pomoč so prišli še delavci iz tovarne Sava, ki so delali v dveh izmenah in pod vodstvom tov. Dornika v kratkem času zabetonirali vse stene v tehniki. Obnova je doslej zahtevala nad 1000 delovnih ur.

Obnovljeno tehniko bodo svečano odprli na Dan vstaje kot zgodovinski spomenik iz NOB. Okoli tega slavlja se bodo znašli skupaj borce bivšega škofjeloškega odreda, domačini in delavci iz tovarne Sava, ki pripravljajo tudi vestno naštudiran kulturno-umetniški program.

KINOPROJEKTORJI „ISKRE“ SO NAŠLI POT V INOZEMSTVO

V kranjski tovarni fine mehanike in elektrotehnike „Iskre“ izdelujejo že več let kvalitetno dobre kinoprojektorje domače proizvodnje, s katerimi so v veliki meri že zadovoljili naše notranje potrebe. Tu bi bilo odveč vnovič pisati o tem pomembnem proizvodu, s katerim so zadovoljni vsi, ki so ga doslej dobili v uporabo, pisati, v čem je njegova prednost pred njegovimi inozemskimi vrstniki. Te dni se je iz Avstrije javil prvi kupec, ki je naročil pri naši tovarni prvih deset kinoprojektorjev, kar je dokaz o kvalitetni moči naše domače industrije kinoprojektorjev. Naročilo pa pravi, da jih bodo vzeli vsak nadaljni mesec po 100. S tem se odpirajo Iski široka vrata v svet z našim domaćim proizvodom kinoprojektorja, katerega kakovost so pravilno ocenili tudi v inozemstvu.

20. T. M. BO ODPRT OBNOVLJENI KINO „STORŽIČ“ V KRAJNU

Po uspehu z otvoritvijo novega letnega kina v Stražeči dolini, si je delavski svet kinopodjetja v Kranju zadal novo častno nalogu. Sklenil je obnoviti že staro, edino reprezentativno dvorano, kjer je kino „Storžič“, da bo res prikupna in udobna vsem ljudem. V kratkem roku 14 dni so veliko dvorano popolnoma prepleškali z ukusno rožno barvo, prevlekli vsa vrata z rdečim tapetnim platnom in opremili z zavesami. Ker so mnogo prispevali s prostovoljnimi delom, bodo znašali stroški za

Praznovanje oborožene vstaje v Kranju

Partizanske patrulje, ki bodo prenesle bojno zastavo so že na potu. Kranjski borce pomagajo pri patrolah Kranju-okolici. V petek 20. julija ob 20. uri bo sprejel na Titovem trgu v Kranju bojno zastavo od partizanske patrulje, ki se bo morala prebiti skozi zasede okrog mesta, tov. Brovč Andrej, sekretar MK KPS Kranj in nosilec „spomenice 1941“, ter jo izročil tov. Stueinu, nosilecu „spomenice 1941“, da jo ponese s patrolo naprej in jo odda naslednji patroli v Pirničah, pred rojstno hišo padlega narodnega heroja Franca Rozman-Staneta.

Na pedvečer Dneva vstaje bodo na Primskovem, Planini, Struževem, Rupi in Stražišču partizanski mitinge in zabave. Podeljena bodo vojaška odlikovanja nekaterim borcem in spomenice svojcem padlih borcev.

obnovljeno dvorano, ki jo bodo odprli 20. t. m. le nekaj nad 100.000 din.

Požar uničil kovačijo. V noči od 10. do 11. t. m. je na Visokem pri Kranju nenačema zagorela domačija Franca Sirca, po domače Florjana. Ogenj se je hitro razširil in je navlizel veliki požrtvovalnosti kranjske gasilske čete in še pet vaških čet polnoma upepeljal pod, šupo in kovačijo pri Florjanovih. Sumijo, da je povzročilo požar vneto oglje. Gasilci so rešili stanovanjsko hišo Sirčevih in preprečili nadaljnjo nesrečo v vasi.

Brezsrečna mati odvrgla otroka. V gozdiču nad Gorenjo Savo pri Kranju so našli 7 dni starega otroka, ki so ga oddali v DID v Stražišče. Organom LM je uspelo izslediti brezsrečno mater, ki je tu namerno odvrgla otroka, da se ga iznebi. Vsaj tako je izjavila na zasliševanju. To je Vidmar Pavla iz Hotemož, delomrznja ženska, obsojena že zaradi tatvine in poleg tega zelo dvomljivih moralnih kvalitet. Otroka je rodila v bolnici, deček je zdrav, toda kljub temu je napravila sklep, da se ga znebi na kakršen koli način. K sreči so ga ljudje pravočasno našli in oddali v pravilno oskrbo. Na sodišču se bo v kratkem morala zavgorjati.

Zaletna vest. — Iz Poreča, kjer se mude na kratkem letnem odmoru nogometni kranjski Korotana je prišla vest, da se je smrtno ponesrečil mladi, vsem dobro poznan športnik Saša Gramatčikov.

19. in 20. julija 1944. VII UB „France Prešerna“ mobilizira v delavskih taboriščih na Gorenjskem okrog 400 mož.

DEŽURNA SLUŽBA

Od 21. julija dalje skozi ves teden ima dežurno službo pri Švetu za zdravstvo mesta Kranja in Kranj-okolice dr. Hribenik Ivan, tel. 553. Obiski na dom naj se javijo najkasneje do 18. ure. Po tej uri bo dežurni zdravnik obiskoval le bolnike s težjimi poškodbami in močnimi krvavitvami.

Po drznih poteh skozi smela dejana junashkih Cankarjevcov

(Nadaljevanje s 3. strani.)

zvedeli šele zjutraj. Telefon je bil namreč odklopljen. Sest partizanov skupno z Gregorčičem se je kobalito preko škofjeloških plotov, ki se raztezajo ob vsaki hiši proti gradu, na katerem je bila celo nemška posadka. Partizani skupno z Gregorčičem so nosili velike zavoje jopic. Ta akcija je prinesla škofjeloškemu Gestapu ukor komande z Bleda.

Toda tudi ostali čas med posameznimi akcijami četi nista spali. Stane Zagar je skrbel, da so borce spoznavali cilje narodno-osvobodilne borbe in se seznanjali z marksizmom itd. Zagar sicer ni bil v se stavu čete, pač pa je bil kot inštruktor CK KPS le gost taborišča obeh čet. Leta 1942 je žrtvoval za svobodo svojega ljudstva življenje na Crngrobu pri Škofji Loki.

Borce pa so prihajali tudi v vasi. Iz njihovih besed so ljudje spoznavali pomen narodno-osvobodilnega gibanja in boja. Ker so imeli ljudje borce radi in ker so videli v njih osvoboditelje, so jih zelo radi sprejemali.

Ceti sta pričeli z novimi prehranjevalnimi akcijami. Večina teh akcij so bile rezervacije pri nekaterih sovražnih in izdajalskih kmetih. Z nekaterimi takimi kmeti je bilo treba celo obračunati.

Urejuje uredniški odbor. — Odgovorni urednik: Telatko Marijan. — Naslov uredništva in uprave: Kranj, Ljubljanska cesta 1/II. — Telefon št. 475. — Izhaja vsak četrtek

Prav tako kot partizani, niso počivali tudi Nemci. Organizirali so večjo hajko proti Mohorju, a brez kakega uspeha. Nemci partizanov niso niti videli, še manj pa so mogli stopiti z njimi v direktno borbo. Tudi partizani niso imeli namena, da bi se v meter globokem snegu spuščali z njimi v borbo. Zato so se morali Nemci po vsaki taki hajki vrniti brez uspeha.

Toda v „pametnih“ možganih Gestapa na Bledu so se rodili novi načrti: Gorenjsko bo treba izseliti in na ta način bodo uničeni tudi partizani. Toda Gestapo je delal načrte brez krčmarja.

Namesto zimskega počitka sta četi dobili velike in važne naloge. Morali sta Nemcem prekrižati njihove načrte. Izvesti so morali široko mobilizacijo od Kranja do Kranjske gore, od Škofje Loke do Jesenic do Bohinja.

Načrte so delali na Bledu, delali pa so jih tudi na Sv. Mohorju. Razlika je bila le ta, da so na Mohorju vedeli za oboje, na Bledu pa le za svoje.

Prve dni decembra se je vračala dvanajstica preko Jelovice. Gaziti je bilo treba v celo. Nobene poti ni bilo nikjer. Skupino

Na sam praznik bodo odšli izpred Putnika avtomobili v partizanske kraje, kjer bodo partizani obujali spomine v krogu domačinov, ki so prispevali k zmagi naše revolucije.

Delejni kolektivi bodo priredili partizanske mitinge v partizanskih krajih: Farji potok, Podlomk, v Rovtah, Savodnju, Dražgošah in v Martinj vrhu.

Teren Rupa in Primskovo pripravljata na Dan oborožene vstaje popoldan partizansko zabavo na Ilovki, teren Primskovo in Center v gozdliku za Novim domom in teren Struževu na strelišču.

Letni kino „Partizan“ Kranj: 20. do 31. ameriški film „Ples na vodi“.

„Storžič“ Kranj: 20. do 31. ameriški film „Ples na vodi“.

„Svoboda“ Kranj - Stražišče: 20. do 23. angleški film „Moja draga Clementina“.

Škofja Loka: 20. do 22. ameriški film „Zmajevske seme“. I. del.

Tržič: 20. do 22. ameriški film „Nevesta“; 25. in 26. ameriški film „Ljubavni sen“.

Prebivalstvo mesta Kranja obveščamo, da se dajejo slednji znaki z alarmnimi napravami:

1. Znak požar, ki se daje samo s sirenami podjetij in Gasilske čete Stražišče in Primskovo z enoličnim nepreklenjenim tonom v trajanju treh minut.

2. Znak „zračni alarm“, ki se daje z vsemi sirenami mesta Kranja z zavijajočim tonom v dobi ene minute.

3. Znak „prekinitev alarm“, ki se daje z enoličnim tonom v dobi ene minute.

Mestni odbor PAZ-a

FIZKULTURA - SPORT

KRANJSKI ŽELEZNICA SE Z USPEHOM UVELJAVLJA V SLOVENSKI PLAVALNI LIGI
Železničar (Kranj) premagal Prešernova (Radovljica) s 112:56

Preteklo nedeljo je bil v Kranju plavalni dvoboje v okviru slovenske plavalne lige B skupine, v katerem je Železničar iz Kranja premagal Prešernova iz Radovljice s 112:56. Kranjčani so zmagali v vseh disciplinah plavanja, skokov in waterpolu.

Moški: 100 m hrbtno: Trefalt (Ž) 1:33.8; 100 m prosti: Petrič (Ž) 1:14.8; 200 m prsn: Košnik (Ž) 3:09.8; 400 m prosti: Rebolj (Ž) 6:33.0; štafeta 4 × 100 m prosti: Železničar 5:09.0; 4 × 100 m mešano: Železničar 5:51.0.

Zenske: 100 m prosti: Ješa 1:48.8; 100 m prsn: Hribar 1:39.7; 100 m hrbtno: Končilija 1:51.3.

Skoki z deske — moški: 1. Šink (Ž), 2. Sarec (P); **ženske:** Sturm (Ž). V waterpolu pa je Železničar premagal Prešernova z 8:3 (3:2).

sta vodila Polde Stražišar in Stane Bokal. Ustavili so se pri Matevžu na Slamnikih. Mobiliziranec je bilo namreč treba preskrbiti z odcemi. Ta skupina je s pomočjo gorenjskih fantov - ilegalcev napravila akcijo na koče in vile na Pokljuki, kjer je bilo dosti te robe. Ni se bilo batiti, da bi lastnike zeblo. Akcija je uspela in tako je bilo poskrbljeno tudi za odcem.

Zgodovina decembske mobilizacije 1941 ni bila s tem zaključena. Nemci so se počasi csvestili. Pričeli so hajkati na Pokljuki, pod Stolom in v Poljanskem dolini.

Snega je bilo več kot meter. Nemci so zbrali na Gorenjskem vso razpoložljivo vojno silo. Pričela se je ostra borba med neenakimi silami — med tisoči dobro opremljenimi in oboroženimi Nemci in med 300 partizani, med katerimi so bili mnogi še pred kratkim mobilizirani in slabno oboroženi. Nekaj med njimi se jih je vrnilo domov že prve dni, večina pa je spredela neenako borbo z Nemci. Borbe so bile težke in tudi nekateri so padli. Na Pokljuki so v tistih dneh žrtvovali svoja življenja za svobodo ljudstva tovariši: Stane Bokal, Franc Kravc in Jakopič.

Nato so prišle na vrsto Dražgoše. Pobitih je bilo več sto Nemcov, dočim so partizani imeli le manjše izgube. Cankarjeva četa je tako narasla, da se je razvila v bataljon. Prvič so pričeli z novimi prehranjevalnimi akcijami. Večina teh akcij so bile rezervacije pri nekaterih sovražnih in izdajalskih kmetih. Z nekaterimi takimi kmeti je bilo treba celo obračunati.

Ceti sta pričeli z novimi prehranjevalnimi akcijami. Večina teh akcij so bile rezervacije pri nekaterih sovražnih in izdajalskih kmetih. Z nekaterimi takimi kmeti je bilo treba celo obračunati.

Gorenjska muha

Za tak škandal — je ena „strofa“ pa premal! Za sedemnajst prot' nič se gre — da ne boste „uganval“. Protest imamo iz Koroške — zaradi imena „Korotan“! (Ce lumpa v „Evropi“ — si drug dan zbit, zaspans.)

Pomagal ni ne golman, ne Cene, Mito, Kito, tud' 6 kamionov „drukarjev“ držalo se je skrito. Da naši pa Koroški ne bilo bi kaj v kvar, predlagam novo firmo: „Ta krajnski zipeenar.“

Direktor J. Volovšek, Te prosim: Bodil fin! Čimprej napis odtrani: „Okrajni magazin“ (Ze hiša sama zase, je trgu le v kvar) Šiling z lojtro! Stefan s farbo! — pa bo zginil „čar“. Moj rcd pa tarejo skrbi, kako bo zdaj s prehrano! Smetišč je še dovolj, to res ni nič zlagano. Ce jih pospravijo, smo uboge muhe „fuč“, ljubljanski „Dnevnik“ in higiena sta dala nam po buč!

Mihelčič nam skrbi za pristno pitno vodo, v „Kotu“ v „kevdru“ imajo pa nerodo Uprravnik bil nabrit je, je vodi dvignil ceno, na 190 — za liter! Zato dobil je — „smeno“. „Voden val“ zajel je tud' okoliške gostilne so vina bila „tanka“ od vode preobilne. Državni sektor v tem zavzel je prvo mesto, privatni so pa čevali le kvaliteto zvesto. Skoraj bi že poczabilo in krivico komu storila, da kom' drug' mu ne bo v kvar, — oni Pajer ni klepar!

Gorenjska muha.

mali oglasi

Preglejam za neveljavna vsa vzeta dokumenta na ime Rib